

EMBARGO: 8. apríl 2020, 12.00 hod. SEČ

Chráňme ľudské práva a verejné zdravie v boji proti COVID-19

Vládne opatrenia na boj proti ochoreniu COVID-19 hlboko zasahujú do ľudských práv nás všetkých, vrátane práva na život a zdravie, ako to vyplýva z novej správy Agentúry pre základné práva (FRA). Vládne reakcie na zastavenie šírenia vírusu sa dotýkajú predovšetkým zraniteľných a rizikových skupín obyvateľov, ako sú seniori, deti, ľudia so zdravotným postihnutím, Rómovia alebo utečenci. Rešpektovanie ľudských práv a ochrana verejného zdravia sledujú najlepšie záujmy všetkých, a preto nesmú byť protichodné.

„Na ochranu života počas pandémie potrebujeme jasnú reakciu v oblasti verejného zdravia. Chrániť zdravie a rešpektovať ľudské práva však môžeme súbežne. Tieto dva aspekty sa navzájom nevylučujú“, povedal riaditeľ FRA Michael O’Flaherty. „Čím viac budeme rešpektovať ľudské práva, tým lepšie budú naše stratégie v oblasti verejného zdravia. Týmito stratégiami sa musí zabezpečiť, že obmedzenie základných práv má trvať iba tak dlho, ako je to nevyhnutné a že sa nimi chránia zraniteľné osoby, ktorým hrozia ešte väčšie riziká spojené s ochorením COVID-19.“

Spáva FRA [Coronavirus pandemic in the EU: fundamental rights implications \(Pandémia Coronavirus v EÚ: dôsledky na základné práva\)](#) sa zameriava na opatrenia, ktoré zaviedli členské štáty EÚ proti pandémie, a poukazuje na postupy rešpektujúce práva, ktoré môžu byť príkladom pre iné členské štáty.

Pozornosť sa sústreďuje na štyri aspekty, ktorými sa zdôrazňuje potreba starostlivého a pravidelného posudzovania vplyvu na základné ľudské práva súbežne so zavádzaním vládnych opatrení proti šíreniu pandémie:

- 1. Každodenný život:** Vládne reakcie majú široký dosah na základné práva, ako je právo slobody pohybu a slobody zhromažďovania, ako aj na práva súvisiace s prácou, zdravím a vzdelávaním.
 - **Nariadenie spoločenského a fyzického odstupu** – hoci toto opatrenie jednotlivé krajiny nezaviedli v rovnakom čase a rovnakej intenzite, nemalo by viesť k sociálnej izolácii.
- 2. Zraniteľné skupiny:** Niektorí ľudia sú zraniteľnejší ako ostatní, patria sem napríklad seniori a deti, osoby s predchádzajúcim ochorením, Rómovia, utečenci, bezdomovci, väzni či ľudia vo verejných funkciách.
 - **Lepšia ochrana** – členské štáty EÚ majú svojich obyvateľov v zariadeniach opatrovateľskej starostlivosti, väzniciach alebo utečeneckých centrách chrániť, ale nie izolovať. Majú prijať opatrenia, ktoré cieľajú na osobitné potreby iných zraniteľných skupín, ako sú napríklad domovy pre obeť domáceho násillia a informovanie skupín, ktoré nemusia mať prístup k pravidelnému zdravotníckemu spravodajstvu.
- 3. Rasizmus:** V dôsledku pandémie COVID-19 stúpol počet rasistických a xenofóbnych útokov, najmä proti osobám ázijského pôvodu.

- **Oznamovanie** – členské štáty EÚ majú prísne sledovať rasistické a xenofóbne prejavy a účinne oznamovať, vyšetrovať a stíhať takéto trestné činy.
- **4. Dezinformácie a ochrana údajov:** Takmer všetky členské štáty EÚ čelia šíreniu dezinformácií o pandémie. Mnohé z nich zbierajú údaje, aby prispeli k spomaleniu šírenia vírusu.
- **Zabezpečiť ochranu údajov** – členské štáty EÚ majú zostať ostražité a zabezpečiť uplatňovanie všetkých opatrení na ochranu údajov pri ochrane zdravia.

Toto je prvá zo série troch mesačných správ o vplyve koronavírusu spôsobujúcom ochorenie COVID-19 v 27 členských štátoch EÚ. Skúma sa v nej vplyv vládnych opatrení zavedených vo februári a v marci na základné ľudské práva.

V prípade záujmu o ďalšie informácie sa obráťte na: media@fra.europa.eu/tel.: +43 1 580 30 642